

Oponentský posudek na habilitační práci

Jméno autorky: Mgr. et Mgr. Jana Plátová, Ph.D.

Název knihy: Dokonalá láska vyhání strach. Recepce Janových epištol v díle Klementa z Alexandrie

Oponent: doc. ThLic. Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.

Habilitandka pro obor Teologie (patrologie) Jana Plátová předkládá jako svou habilitační práci knihu s titulem *Dokonalá láska vyhání strach: Recepce Janových epištol v díle Klementa z Alexandrie*, Jihlava: Jan Keřkovský – Mlýn, 2018, ISBN: 978-80-86498-66-9. Publikace má rozsah 221 tištěných stran, z nich 11 stran obsahuje přehledně členěný seznam bibliografie. Snadnou orientaci v textu usnadňuje pečlivě zpracovaný *Index locorum* a velkou pomocí pro čtenáře bude také *Synopse Klementem citovaného řeckého textu a latinských překladů 1 a 2J*, zařazená jako příloha I. Příloha II. *Závěrečné exemplum o druhém obrácení mladého lupiče* se vztahuje k pojednání v textu na str. 119–121. Kniha je opatřena resumé v německém jazyce (Zusammenfassung).

Studie se skládá ze dvou hlavních částí, kterým předchází úvod s uvedením všech náležitých prvků: kvalitní zpracování *statu questionis*, představení metody, formulování badatelských otázek a záměru práce a jasné uvedení do problematiky práce s Klementovými texty z hlediska textologického a interpretačního. První část práce předkládá systematický výčet citací 1–2J v Klementových spisech v sekvenci určené textem dotyčných novozákonních spisů. Autorka jednotlivé citáty opatřila stručným komentářem nejistých, nesnadných a zajímavých míst a lze konstatovat, že její přístup je zdařilý. V druhé části nazvané „Teologie Prvního listu Janova jako implicitní součást Klementova učení o pravém gnostikovi“ Plátová staví svoje pojednání na čtyřech citacích První Janovy epištol (1J 1,5; 2,15; 4,18; 4,17), které vztahuje ke Klementovu portrétu „pravého“ tj. křesťanského gnostika. Závěr práce pak přehledně a věcně shrnuje celé dílo s odkazem na badatelský záměr formulovaný v úvodu.

Metoda práce zahrnuje filologický rozbor vybraných textů, jejich srovnávání s paralelními místy u Klementa, literární analýzu včetně dobrých hypotetických úvah na nejasných místech a konkordantní metodu biblických citací tam, kde se to jeví smysluplné a

relevantní. Vybrané komentované texty jsou hojně dokumentovány citacemi příbuzných míst z Klementových spisů v řeckém originále, uvedenými v poznámkách pod čarou. Jasnost metody i strukturace textu velmi dobře vede čtenáře, aby se na stránce dobře orientoval a snadno si vyhledal informace, které potřebuje. V druhé kapitole autorka postupuje v zásadě podobnou metodou, z povahy věci tu převládá věcný komentář vybraných pasáží. Za určitý nedostatek považuji, že kapitola není opatřena třeba jen krátkým úvodem, v němž by se čtenář dopředu dověděl, proč byly k osvětlení Klementova učení o pravém gnostikovi vybrány právě ty čtyři janovské citace a s nimi související tematické okruhy (metafora světla, vztah ke světu, adoptivní Boží synovství, připodobnění Bohu). Práci by také prospělo, kdyby do ní autorka zařadila stručné souvislé přehledné pojednání o teologických tématech Prvního Janova listu tak, jak je prezentuje současná novozákonní věda. Plátová ve svém textu vychází více méně z předpokladu, že novozákonní text 1 a 2J obsahuje „přímočaré biblické poselství“ (s. 171), ale to není úplně pravda. Sám biblický text implikuje reakce na konkrétní okolnosti, které ovlivňují sémantický rozsah a obsah mnohých výrazů.

Dále je třeba vyzdvihnout kultivovaný jazyk a srozumitelný odborný styl autorky, který prozrazuje značnou erudici v jejím oboru. Snad by se dalo na okraj vytknout nadměrné používání tzv. autorského plurálu, od něhož se dnes v češtině – jak se domnívám – hodně upouští. Ocenění si zaslouží také formální úprava textu, již autorka také osvědčuje své pevné místo mezi vědeckými pracovníky.

Kromě uvedených připomínek mohu závěrem konstatovat, že předložená publikace dr. Jany Plátové splňuje všechny podmínky dobrého vědeckého díla, a tudíž si zaslouží být přijata jako habilitační práce.

Doporučuji tedy pokračovat v řízení pro jmenování Mgr. et Mgr. Jany Plátové, Ph.D. docentem pro obor Teologie.

doc. ThLic. Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.
katedra biblických věd
Katolická teologická fakulta UK
Thákurova 3
160 00 Praha 6

V Praze dne 8. května 2019